

Εθνικός σχεδιασμός

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

«Στα 7 δισ. ευρώ τα έργα του 2023»

Ορατότητα στον σχεδιασμό των έργων, εμπρόθεσμη εξοφλήση οφειλών από το Δημόσιο, ρεαλιστική αναθεώρηση του κόστους και κίνητρα για εισροή νέων εργαζομένων στον κατασκευαστικό κλάδο. Αυτό είναι το πλαίσιο των αναγκαίων παρεμβάσεων στις υποδομές, προκειμένου να διατηρηθεί και να ενισχυθεί το θετικό momentum που καταγράφεται την τελευταία τετραετία, σύμφωνα με τα όσα ανέφερε στο Athens Investment Forum ο **Αλέξανδρος Μιχαηλίδης**, αναπληρωτής διευθυνών σύμβουλος και γενικός τεχνικός διευθυντής της ΤΕΡΝΑ.

«Η αγορά των κατασκευών δείχνει θετικά σημάδια την τελευταία τετραετία. Τα δημοπρατούμενα έργα για το 2023 ανήλθαν στα 7 δισ. ευρώ και τα ανεκτέλεστα των κατασκευαστικών εταιρειών τριπλασιάστηκαν, αγγίζοντας τα 15 δισ. ευρώ. Υπάρχουν, όμως, και τα προβλήματα και σε αυτά θα πρέπει να πεισθεί ο βάρος των προσπαθειών της πολιτικής αλλά και του κατασκευαστικού κλάδου, προκειμένου να διατηρηθεί και να ενισχυθεί η θετική συγκυρία. Παρά τη θετική πορεία των επενδύσεων, τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα υπάρχει στένωση σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπως η Ρουμανία. Οι επενδύσεις σε κατασκευές ως ποσοστό του ΑΕΠ για την Ελλάδα -η οποία παραμένει τελευταία στην Ευρώπη- είναι 4,8%, ενώ για την Ευρώπη των "27" είναι 11,5% και για τη Ρουμανία 16,7%».

Ός προς το θέμα της ορατότητας, ο κ. Μιχαηλίδης, υπενθυμίζοντας ότι έχουμε δει τα τελευταία χρόνια έργα να απεντάσσονται από τους ευρωπαϊκούς πόρους, καθώς και άλλα που δημοπρατούνται χωρίς να έχει εξασφαλιστεί η χρηματοδότησή τους, υπερθεματίζει την πρόσφατη πρόταση του ΙΟΒΕ για να δημιουργηθεί ένας Εθνικός Στρατηγικός Σχεδιασμός Υποδομών, με προτεραιότητα την εξεύρεση πόρων χρηματοδότησης για τα κρίσιμα έργα υποδομής και την εκκίνηση των απαιτούμενων αναλύσεων κόστους - οφελούς.

«Με τον τρόπο αυτόν υποστηρίζεται ο το-

Για θετικά σημάδια στην αγορά των κατασκευών έκανε λόγο ο αναπληρωτής διευθυνών σύμβουλος της ΤΕΡΝΑ, Αλέξανδρος Μιχαηλίδης, τονίζοντας ότι η περαιτέρω ανάπτυξη απαιτεί εξοφλήση οφειλών, ρεαλιστικό κόστος και ανθρώπινο κεφάλαιο

μέας των υποδομών, ώστε να λαμβάνει τεκμηριωμένες αποφάσεις επιχειρηματικού σχεδιασμού και να προγραμματίζει τις απαιτούμενες επενδύσεις σε δεξιάς, εξοφλήσιμους και βελτίωση της παραγωγικότητας. Η ιεράρχηση των αναγκών και η ευθυγράμμιση τους με τους αντίστοιχους διαθέσιμους πόρους -εθνικούς και κοινοτικούς- σε συνδυασμό με εργαλεία όπως οι πρότυπες προτάσεις που επισychούν τις μελέτες και επιτρέπουν τη μόχλευση ιδιωτικών κεφαλαίων, θα δημιουργήσει τη ζητούμενη ορατότητα».

Περνώντας στην οικονομική βιωσιμότητα του κλάδου, ο αναπληρωτής διευθυνών σύμβουλος και γενικός τεχνικός διευθυντής της ΤΕΡΝΑ σημειώνει πως δεν πρέπει να παραβλέψουμε τη σημαντική καθυστέρηση στις πληρωμές από το Δημόσιο, λέγοντας χαρακτηριστικά ότι το ποσοστό των έγκαιρων πληρωμών στον κλάδο των κατασκευών στην Ελλάδα είναι από τα χαμηλότερα στην Ευρώπη, καθώς μόνο μία στις τέσσερις πληρωμές πραγματοποιείται εμπρόθεσμα.

Αναθεώρηση τιμών

Παραμένοντας στον οικονομικό προγραμματισμό των κατασκευών, μια κρίσιμη παράμετρος που ανέδειξε ο κ. Μιχαηλίδης είναι η ενεργοποίηση του νόμου που αφορά την αναθεώρηση των τιμών των δημόσιων έργων. «Ο μηχανισμός καθορισμού των συντελεστών αναθεώρησης θα πρέπει να λειτουργεί συστηματικά, καλύπτοντας όλο το φάσμα των εμπεδωμένων στοιχείων κόστους, ώστε να ιεραρχίζονται η αξιολογούμενα για τους συμμετέχοντες σε διαγωνισμούς δημόσιων έργων, και το οποίο θα οδηγεί σε εξορθλοποίηση των προσφορών. Σε αυτό θα συμβάλει η δημιουργία του Ενιαίου Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων, η οποία προβλέπεται στον νόμο, αλλά δεν έχει ακόμα υλοποι-

ηθεί», σημείωσε. Επίσης ο κ. Μιχαηλίδης αναφέρθηκε και στην ανάγκη ευθυγράμμισης των όρων λειτουργίας της αγοράς με το ευρωπαϊκό πλαίσιο: «Το 2019, τέθηκε σε ισχύ το Προεδρικό Διάταγμα 71 το οποίο αντικατέστησε τον νόμο ο οποίος καθόριζε τα κριτήρια κατάταξης των εταιρειών για τη συμμετοχή τους σε διαγωνισμούς. Έως σήμερα πέντε χρόνια αργότερα ο νόμος δεν έχει εφαρμοστεί, με αποτέλεσμα η ισχύ των υφιστάμενων πτυχίων των κατασκευαστικών εταιρειών να παρατείνεται διαδοχικά χωρίς καμία αξιολόγηση. Αποτέλεσμα αυτού είναι νέες και δυναμικές επιχειρήσεις να μην μπορούν να αναβαθμιστούν και εταιρείες φρενιτάσματα να εξακολουθούν να βρισκονται στις σχετικές λίστες εμπειρίας. Επίσης, η σύνδεση του ανεκτέλεστου ποσού των υπό κατασκευή έργων με τη συμμετοχή μιας επιχείρησης σε διαγωνισμούς δημιουργεί συνθήκες αποκλεισμού σε εταιρείες που βρίσκονται σε αναδομική τροχιά».

Τέλος, ο αναπληρωτής διευθυνών σύμβουλος και γενικός τεχνικός διευθυντής της ΤΕΡΝΑ είπε πως η μεγαλύτερη πληγή αυτή τη στιγμή στον κλάδο είναι η έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού που στις κατασκευές προσεγγίζει τις 50.000 θέσεις. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις το σύνολο των εργαζομένων στις κατασκευές θα πρέπει να αυξηθεί την περίοδο 2024-2026 σε περίπου 250.000 άτομα, αριθμό που είναι κατά 51.000 έως 55.000 εργαζόμενους υψηλότερο σε σύγκριση με το σύνολο της απασχόλησης στις κατασκευές το 2022 (197.000 εργαζόμενοι). «Οι κατασκευαστικές εταιρείες πρέπει να κάνουν το καθήκον τους, ώστε η κατασκευή να γίνει ελαστική για τους νέους και η πολιτεία να βοηθήσει στην εκπαίδευσή τους και στην προσέλιψη εργατών από τρίτες χώρες για θέσεις που δεν μπορούν να καλυφθούν από ελληνικά προσώπικα», κατέληξε.